

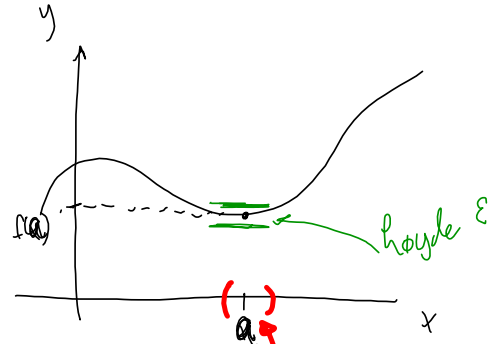
Plenum 30/9

5

3

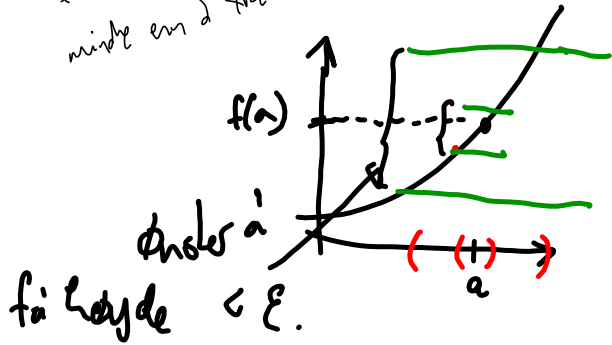
Kontinuitet

Gitt paret $(a, f(a))$. Da er f kontinuerlig i a hvis det finnes $\delta > 0$ slik at $|f(x) - f(a)| < \epsilon$ når $|x - a| < \delta$.

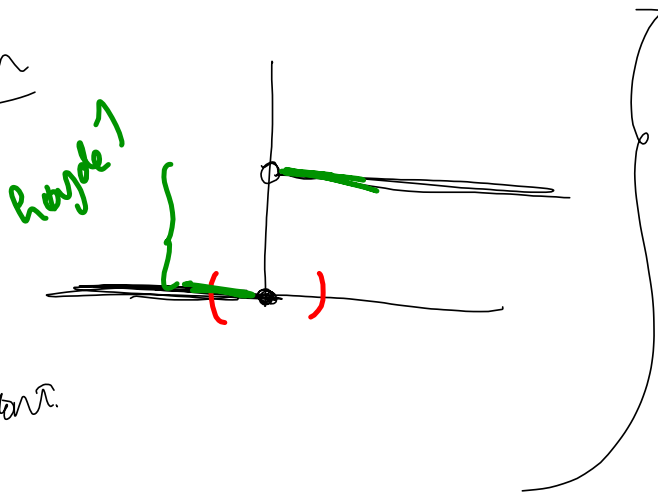
x har avstand mindre enn δ fra a .

Ønsker å få den grønne boksen til å ha høyde $< \epsilon$ ved å minke det røde intervallet.

Ikke-kontinuerlig funksjon

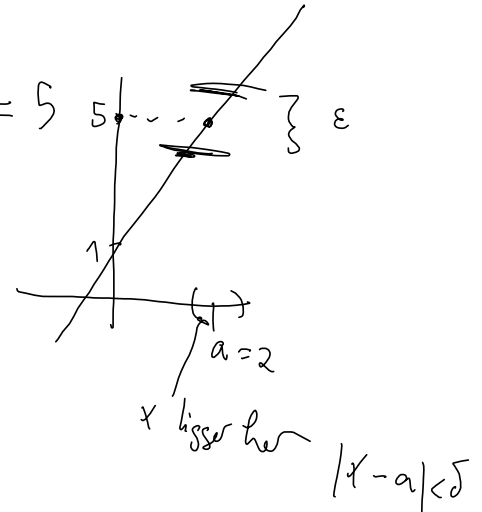
Danser hvor lite vi reduserer det røde intervallet, vil den grønne boksen ha høyde 1! Så ikke-kont.

5.1.9 ~~vis~~ Vis at f er kontinuert i a .

a) $f(x) = 2x + 1$; $a = 2$, $f(a) = 5$

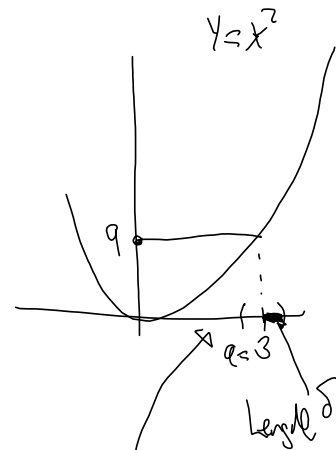
$$\begin{aligned} |f(x) - f(a)| &= |2x + 1 - 5| \\ &= |2x - 4| \\ &= 2|x - 2| < 2\delta \end{aligned}$$

Vil ha
 setter $\delta = \frac{\epsilon}{2}$, og for $|f(x) - f(2)| < 2\delta = \epsilon$.

b) $f(x) = x^2$ $a = 3$,
 har kontroll over $|x - 3| < \delta$. Vil ha
 $|f(x) - f(3)| < \epsilon$.

$$\begin{aligned} |f(x) - f(3)| &= |x^2 - 9| = |x - 3||x + 3| \\ &< \delta|x + 3| \\ &< \delta(6 + \delta) \\ &< 7\delta \end{aligned}$$

Den største x kan være er $3 + \delta$
 og $3 - \delta$. Så $|x + 3|$ er
 mindre end $3 + \delta + 3 = 6 + \delta$

Så: setter vi $\delta = \frac{\epsilon}{7}$ for vi er $|f(x) - f(3)| < \epsilon$.
 (specielt $\delta = \min\{\frac{\epsilon}{7}, 1\}$.)

e) $f(x) = \frac{1}{x}$ i $a = 1$.

Gitt $\varepsilon > 0$, og $|x-1| < \delta$.

$$\left| \frac{1}{x} - \frac{1}{1} \right| < \varepsilon$$

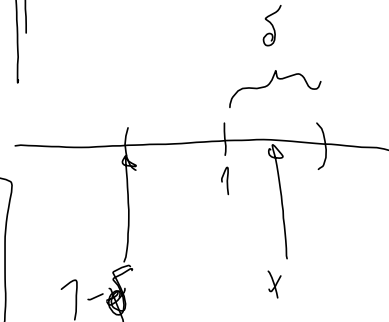
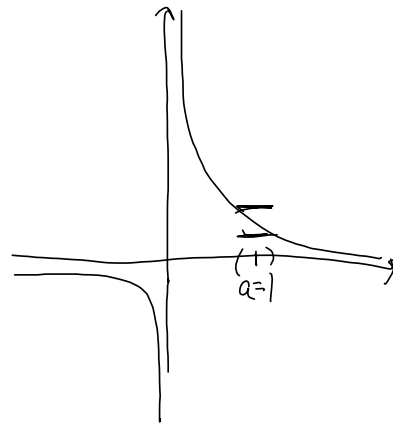
vil ha

$$\left| \frac{1-x}{x} \right| = \frac{|x-1|}{|x|} < \frac{\delta}{|x|}$$

$$\left| \frac{1-x}{x} \right| = \frac{|1-x|}{|x|} = \frac{|x-1|}{|x|} < \frac{\delta}{1-\delta}$$

ε

Må anse
 $\delta < 1$.

Loss for δ : $\frac{\delta}{1-\delta} = \varepsilon \Leftrightarrow \delta + \varepsilon\delta = \varepsilon \Leftrightarrow \delta = \frac{\varepsilon}{1+\varepsilon}$

Så ser vi $\delta = \frac{\varepsilon}{1+\varepsilon}$, er $\left| \frac{1}{x} - 1 \right| < \varepsilon$ når $|x-1| < \delta$. ✓

5.1.6like kont. i $a=0$.

a)

$$f(x) = \begin{cases} x+1 & x < 0 \\ x & x \geq 0 \end{cases}$$

Må vise at der eksisterer en $\varepsilon > 0$ slikt at
for alle $\delta > 0$ så finnes x med $|x-a| < \delta$
men $|f(x) - f(a)| \geq \varepsilon$.

$\varepsilon = \frac{1}{2}$. Vil vise at $|f(x) - f(0)| \geq \varepsilon$
for en x med $|x-0| < \delta$.

$$|f(x) - f(0)| = |f(x)|$$

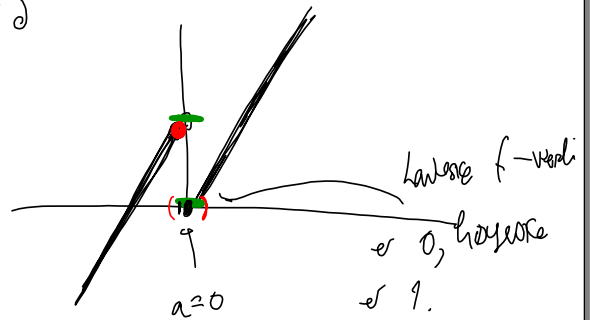
$$\uparrow \quad \text{så er} \quad |f(x)| = |x+1|$$

siden $x < 0$

velger vi $x < 0$ men også $|x| < \delta$

Velg x veldig nær 0, men negativt.

$$\text{Da blir } \frac{|x+1|}{|f(0)|} > \frac{1}{2}$$

5.1.6 B)

$$f(x) = \begin{cases} \cos \frac{1}{x} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}$$

Vil v.a. undersøge hvor tæt $|x-0| < \delta$ og ϵ slik at $|f(x) - f(0)| \geq \epsilon$.

Sæt $x_n = \frac{1}{\pi n}$. Da er $x_n < \delta$ for n stor nok.

Da er $|f(x_n) - f(0)| = |\cos(\pi n)| = 1$

Følger hvis $\epsilon = \frac{1}{2}$, så er $|f(x) - f(0)| \geq \frac{1}{2}$ for $x = x_n$.

(undersøge hvor tæt $|x-0| < \delta$, så vil $|f(x) - f(0)| \geq \frac{1}{2}$ særlige $x = \frac{1}{\pi n}$ (stor n))

$\frac{1}{\pi n} < \delta \Rightarrow n > \frac{1}{\pi \delta}$

5.2.8 Gitt en kontinuert funksjon $f: [0,1] \rightarrow [0,1]$
 vis at det finnes et fikspunkt for f . (et fikspunkt er punktet a slik at $f(a) = a$ i det punktet)

(Skjæringssetningen) Gitt $f: [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$
 med $f(0) \leq 0$ og $f(1) \geq 0$,
 så finnes $c \in [0,1]$ s. $f(c) = 0$.

Laeg hjelpesfunksjon $h(x) = f(x) - x$.

(hvis $h(a) = 0$, så er $f(a) = a$, altså a fikspunkt)

✓ Ser på $h(0) = f(0) \geq 0$ og $h(1) = f(1) - 1 \leq 0$ siden $f(1) \in [0,1]$.

✓) skjæringssetningen må det finnes $c \in [0,1]$ slik at $h(c) = 0$. Altså fikspunkt $f(c) = c$.

